

Íslendingar vilja hjálpa færoyingum

-Vit kunnu ikki bíða longur, og íslenska stjórnin má taka fyrsta stigið til tess at hjálpa færoyingum sigur kendi íslenski vinnulífsmaðurin Orri Vigfússon, sum saman við øðrum íslendingum hevur gjørt uppskot um, hvussu íslendingar kunnu hjálpa færoyingum burtur úr stóru búskaparligu trupulleikunum. Eitt uppskot til hjálp snýr seg um at hækka færoysku kvotuna undir Íslandi skrivur Edvard Jónsson m.a. úr Reykjavík.

Edvard Jónsson úr Reykjavík

Íslendingar vilja gera tað teir eru mentir fyri at hjálpa færoyingum í teirra fíggarligu trupulleikum. Øktar kvotur í íslenskum sjógv, arbeiði til færoyingar á íslenskum flakavirkjum, stuðul til lesandi og starvsvenjing í Íslandi, samarbeiði innan ferðamannavinnuna, stuðul úr norðurlenskum og altjóða grunnum eru millum teir nógvu ymisku møguleikarnar, nevndir verða, ikki bert í íslensku fjølmiðlunum, men eisini av vinnulívsfólki og umboðum fyri íslensku stjórnina.

Íslensku fjølmiðlarnir hava verið á gosi um støðuna í Føroyum aftan á Sjóvinnubanka skráðlið og tíðindini um trupulleikarnar hjá Fiskasøluni. Íslenska stjórnin hevur eisini tikið støðuna til eftirtektar. Í seinastu viku bað íslenska uttanríkisráðið færoysku hagdeildina um nágreiniligar upplýsingar og hagtøl viðvíkjandi færoyska búskapinum. Tað gjørdist greitt hvat upplýsingarnir skuldu nýtast til, tá Jón Baldvin Hannibalsson, uttanríkisráðharri, segði í íslensku útvarpinum sunnudagin, at nýggj støða mátti takast til spurningin um íslensku kvotuna. Uttanríkis-

ráðharri segði, at sjálvt um íslendingar sjálvir høvdu stórar búskaparligar trupulleikar at dragast við, høvdu teir moralska skyldu at hjálpa færoyingum í tann mun teir vóru førir fyri.

Størsta dagblaðið í Íslandi, Morgunblaðið, sum stuðlar stjórnini, hevur skrivað trýggjar oddagreinir um Føroyar teir seinastu dagarnar. Sunnudagin kom Morgunblaðið við teimum fyrstu konkrutu uppskotunum, um hvussu íslendingar kunnu stuðla færoyingum. Sama dag fekk ein frágreiðing við uppskotum frá nøkrum kendum íslenskum vinnulívsmonnum, við Orri Vigfússyni á odda,

Eisini íslenski uttanríkisráðharri Jón Baldvin Hannibalsson vil hjálpa færoyingum. Hann segði við íslenska útvarpið nú um dagarnar, at íslendingar hava moralska skyldu til at hjálpa færoyingum. Myndin er frá undirskrivningini av handilssavtaluni millum Føroyar og Ísland herfyri

sera positiva undirtøku bæði innan stjórnina og stjórnarandstöðuna.

Íslenska stjórnin tykist at hava tikið undir við meginíðurstøðuni hjá Orri Vigfússyni. Morgunblaðið sigur, at íslendingar stutt og greitt hava skyldu at hjálpa færoyingum í teirra trupulleikum. Hetta kann gerast á ymsan hátt, skrivur íslenska blaðið. Íslendingar kunnu stuðla færoyingum úr norðurlenskum og altjóða grunnum til sera lagaligar treytir. Teir kunnu stuðla ungdomum til lestur og starvsvenjing í Íslandi, harafturat kunnu teir bjóða færoyingum arbeiði á íslenskum flakavirkjum, har trot er á starvsfólki. Seinast men ikki minst kunnu íslendingar loyva færoyingum at veiða fiskasløg í íslenskum sjógv, sum teir antin ikki hava veitt sjálvir ella ikki veitt so nóg av. Morgunblaðið leggur afturat: »Færoyska veiðikvotan í íslenskum sjógv hevur verið skerd í sama mun sum kvotan hjá íslensku bátun-

um. Nú verður neyðugt at hava atlit til støðuna í Føroyum, tá færoyingar koma henda vegin í næsta ár at samráðast um kvotur í íslenskum sjógv«.

Íslenska stjórnin tykist soleiðis ikki bert at hava opnað møguleika fyri óbroyttari kvotu næsta ár, men eisini fyri nýggjum kvotum av fiskasløgum, íslendingar ikki hava nýtt sjálvir til fulnar.

Í skjalinum, sum Orri Vigfússon og aðrir vinnulívmenn hava sent frá sær, verður sagt, at alneyðugt er at skunda undir eina ætlan um nógvs stór og meira víttfevnandi samstarv millum Ísland, Føroyar og Grønland enn gjørt hevur verið higartil. Nevnt verður m.a., at íslenska útlutningsráðið og aðrir stovnar mugu hjálpa til við at økja um færoyska innflutningin til Íslands. Hetta letur seg gera við at bjóða færoyskum framleiðarum somu treytir sum teir íslensku hava. Orri Vigfússon nevnr t.d. færoyska ølið, sum hann

metir skuldi fingið somu treytir í Íslandi sum íslenska ølframleiðslan. Hann nevnr eisini, at Lærdi Háskúlin í Íslandi skuldi hjálpt m.a. við at bjóða færoyskum lesandi til skeið og stevnr í Íslandi. »Vit kunnu ikki bíða longur og íslenska stjórnin má taka fyrsta stigið«, sigur Orri. Tá illa hevur staðið til hjá okkum, hava vit biðið aðrar tjóðir um hjálp og fingið stuðul frá teimum á flestu økjum. Hvat gera vit nú, tá okkara næstu grannar koma í so svávar trupulleikar? Nú hava vit høvi at vísa um vit veruliga meina tað vit siga«.

Ongin ivi er um, at hetta er stóran hjá íslenska almenninimum og av øllum at døma eisini hjá íslensku stjórnini.

Ímóti nývali

Avleiðingin verður politiskur ruðuleiki skriva Frank Davidsen, tingmaður m.a. í greinini

Ein hevur ilt við at skilja at andstöðan á Føroya Løgtingi í dag ror upp undir at

sitandi samgonga skal leggja frá sær og útskriva nýval.

Frank Davidsen, tingmaður skrivar:

Orsøkin til at andstöðan kemur við hesi áheitan, siga teir, eru tey ótryggu polit-

isku viðurskifti, sum standast av, at samgongan telur 17 umboð og sostatt bert hevur eitt umboð til at fáa meiriluta á lögtinginum.

Latið okkum fáa eina breiða samgongu, siga somu menn, uttan at geva sær far um, at teir fyri tveimum árum síðan sótu í eini tí talterkastu samgongu á Føroya lögtingi nakrantíð.

Helst ongantíð fyrr hava vit havt so ótrygg politisk viðurskifti her á landi, takkað verið tjóðveldinum og sambandinum.

Teirra máttloysi kom í hæddina, tá teir ístaðin fyri at tosa seg tilrættis, byrjaðu at skriva brøv til hvønn annan og bera tey ímillum flokstrúmini á gamla apoteki.

Fyri at káva út yvir hetta

máttloysi, funnu teir sær so eina reguleringskonto tí lat uppløysa samgonguna við og útskriva nýval. Somu menn, sum fyri tveimum árum síðan tveittu alla ábyrgd frá sær aftan á hálvrunnið valskeið og fingur veljarans dóm, krevja nú at sleppa framat aftur.

Hvussu kann tað bera til, at teir nú eru so aldráir eftir at taka við ábyrgd aftur og ikki hava stundir at bíða til valskeiðið er at enda komið. Er tað tí teir eru meira búnir og ábyrgdarfullir aftan á hesi bæði árin í andstöðu. Ella er tað tí at teir vænta sær politiskan vinning av einum møguligum nývali, tað er ikki gott at vita.

Hinvegn mugu teir gera sær greitt, at sitandi samgonga hevur ongantíð átt um at renna undan á-

byrgdini og útskriva nýval. So andstöðan verður helst neydd at bíða tvey ár afturat.

Tá fær hon at vita hvør fær bláa stemplið frá velaranum, teir ið runnu undan ábyrgd, ella teir, ið tordu at taka við ábyrgd.

Øll ásanna vit, at samfelagið er í svávari búskaparligari krepplu vegna áhaldandi fiskaloysi seinastu árin.

Hendingarnar seinastu dagarnar geva okkum eina greiða ábending um hetta, neyðugt er eisini at stramma fíggarlógina upp aftur meira enn ætlanin var.

At eitt nýval ella tað at partar av andstöðuni vórðu tiknir við í samgonguna, skuldi givið okkum tryggari politisk viðurskifti, er heilt einfalt ein pástandur, ið als Framhald á síðu 13